

Rezolucja w sprawie stolic i rozwoju gospodarczego oraz wyzwań w świecie po pandemii COVID-19

(2023/C 229/02)

ZGROMADZENIE PARLAMENTARNE EURONEST,

uwzględniając art. 5 i 6 Traktatu o funkcjonowaniu Unii Europejskiej, jak również jego art. 145–149 (tytuł IX – Zatrudnienie) oraz art. 165 i 166 (tytuł XII – Edukacja, kształcenie zawodowe, młodzież i sport),

uwzględniając rozwój polityki wschodniego sąsiedztwa od 2004 r. i jej komponentu w postaci Partnerstwa Wschodniego od 2009 r., a w szczególności sprawozdania Komisji z postępów w jej realizacji,

uwzględniając układy o stowarzyszeniu między UE a Gruzją⁽¹⁾, UE a Mołdawią⁽²⁾ oraz UE a Ukrainą⁽³⁾, w których ustanowiono cel pogłębionych i kompleksowych stref wolnego handlu, a także kompleksową i wzmocnioną umowę o partnerstwie między UE a Armenią⁽⁴⁾ oraz umowę o partnerstwie i współpracy między UE a Azerbejdżanem⁽⁵⁾,

uwzględniając decyzję Rady Europejskiej o przyznaniu Ukrainie i Mołdawii statusu kraju kandydującego do UE oraz o uznaniu europejskiej perspektywy Gruzji,

uwzględniając akt ustanawiający Zgromadzenie Parlamentarne Euronest z 3 maja 2011 r. (ostatnio zmieniony 26 czerwca 2018 r.)⁽⁶⁾,

uwzględniając wspólny dokument roboczy służb Komisji i Europejskiej Służby Działań Zewnętrznych z 9 czerwca 2017 r. pt. „Eastern Partnership – 20 Deliverables for 2020: Focusing on key priorities and tangible results” [Partnerstwo Wschodnie – 20 celów na rok 2020: nacisk na kluczowe priorytety i wymierne wyniki] (SWD(2017) 300),

uwzględniając wspólny komunikat Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa z 18 marca 2020 r. pt. „Polityka Partnerstwa Wschodniego po roku 2020. Wzmacnianie odporności – Partnerstwo Wschodnie, które służy wszystkim” (JOIN(2020) 7) oraz konkluzje Rady z dnia 11 maja 2020 r. w sprawie polityki Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.,

uwzględniając komunikat Prezydium Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 12 czerwca 2020 r. z okazji wideokonferencji przywódców Partnerstwa Wschodniego w dniu 18 czerwca 2020 r.,

uwzględniając wspólną deklarację ze szczytu Partnerstwa Wschodniego zorganizowanego w Brukseli 15 grudnia 2021 r.,

uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 19 czerwca 2020 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie Partnerstwa Wschodniego przed szczytem w czerwcu 2020 r.⁽⁷⁾,

uwzględniając uwagi przewodniczącego Rady Europejskiej Charles'a Michela po wideokonferencji przywódców Partnerstwa Wschodniego z 18 czerwca 2020 r.,

uwzględniając plan działania Konferencji Władz Lokalnych i Regionalnych Partnerstwa Wschodniego na lata 2018–2020,

uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 9 grudnia 2019 r. w sprawie innowacji w dziedzinie edukacji i reform edukacji w UE i państwach Partnerstwa Wschodniego: wyzwania i możliwości⁽⁸⁾,

uwzględniając Agendę na rzecz zrównoważonego rozwoju 2030 (Agendę 2030) przyjętą na Szczycie w sprawie Zrównoważonego Rozwoju zorganizowanym przez ONZ w dniu 25 września 2015 r., a w szczególności cel zrównoważonego rozwoju nr 4 dotyczący zapewnienia wszystkim włączającej i sprawiedliwej edukacji wysokiej jakości oraz promowania możliwości uczenia się przez całe życie,

⁽¹⁾ Dz.U. L 261 z 30.8.2014, s. 4.

⁽²⁾ Dz.U. L 260 z 30.8.2014, s. 4.

⁽³⁾ Dz.U. L 161 z 29.5.2014, s. 3.

⁽⁴⁾ Dz.U. L 23 z 26.1.2018, s. 4.

⁽⁵⁾ Dz.U. L 246 z 17.9.1999, s. 3.

⁽⁶⁾ Dz.U. C 198 z 6.7.2011, s. 4.

⁽⁷⁾ Dz.U. C 362 z 8.9.2021, s. 114.

⁽⁸⁾ Dz.U. C 134 z 24.4.2020, s. 16.

uwzględniając Europejski filar praw socjalnych ogłoszony przez Parlament Europejski, Radę i Komisję 17 listopada 2017 r. na Szczycie Społecznym na rzecz Sprawiedliwego Zatrudnienia i Wzrostu Gospodarczego w Göteborgu, a w szczególności filar 1 dotyczący prawa każdej osoby do włączającej edukacji wysokiej jakości, szkoleń i uczenia się przez całe życie w celu zachowania i zdobywania umiejętności pozwalających w pełni uczestniczyć w życiu społecznym i radzić sobie ze zmianami na rynku pracy,

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2021/817 z dnia 20 maja 2021 r. ustanawiające „Erasmus+”: unijny program na rzecz kształcenia i szkolenia, młodzieży i sportu oraz uchylające rozporządzenie (UE) nr 1288/2013 ⁽⁹⁾,

uwzględniając rezolucję Zgromadzenia Parlamentarnego Euronest z 22 marca 2016 r. w sprawie uznawania kwalifikacji zawodowych, doświadczenia zawodowego i dyplomów uniwersyteckich w ramach procesu bolońskiego ⁽¹⁰⁾,

uwzględniając dokument roboczy służb Komisji z 10 czerwca 2016 r. pt. „Analytical underpinning for a New Skills Agenda for Europe” [Podstawy analityczne Nowego europejskiego programu na rzecz umiejętności] (SWD(2016) 195),

uwzględniając komunikat Komisji z 10 czerwca 2016 r. pt. „Nowy europejski program na rzecz umiejętności. Wspólne działania na rzecz wzmocnienia kapitału ludzkiego, zwiększania szans na zatrudnienie i konkurencyjności” (COM(2016) 381),

uwzględniając komunikat Komisji z 7 grudnia 2016 r. pt. „Poprawa i modernizacja edukacji” (COM(2016) 941),

uwzględniając komunikat Komisji z 17 stycznia 2018 r. w sprawie Planu działania w dziedzinie edukacji cyfrowej (COM(2018) 22),

uwzględniając wniosek Komisji z 17 stycznia 2018 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie promowania wspólnych wartości, edukacji włączającej i europejskiego wymiaru nauczania (COM(2018) 23),

uwzględniając wniosek Komisji z 17 stycznia 2018 r. dotyczący zalecenia Rady w sprawie kompetencji kluczowych w procesie uczenia się przez całe życie (COM(2018) 24),

uwzględniając komunikat Komisji z 22 maja 2018 r. pt. „Budowa silniejszej Europy: rola polityki dotyczącej młodzieży, edukacji i kultury” (COM(2018) 268),

uwzględniając komunikat Komisji z 30 września 2020 r. w sprawie utworzenia europejskiego obszaru edukacji do 2025 r. (COM(2020) 625),

uwzględniając zalecenie Rady z dnia 26 listopada 2018 r. w sprawie propagowania automatycznego wzajemnego uznawania kwalifikacji uzyskanych w ramach kształcenia i szkolenia na poziomie wyższym i średnim II stopnia oraz efektów uczenia się osiągniętych w okresach nauki za granicą ⁽¹¹⁾,

uwzględniając komunikat ministerialny z Rzymu wydany 19 listopada 2020 r. po posiedzeniu ministrów europejskiego obszaru szkolnictwa wyższego,

uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 11 grudnia 2018 r. w sprawie edukacji w erze cyfrowej: wyzwania, szanse i wnioski dotyczące kształtowania polityki UE ⁽¹²⁾,

uwzględniając komunikat Komisji z 3 marca 2020 r. pt. „EUROPA 2020. Strategia na rzecz inteligentnego i zrównoważonego rozwoju sprzyjającego włączeniu społecznemu” (COM(2010) 2020),

uwzględniając opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z dnia 5 maja 2020 r. na temat wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich,

⁽⁹⁾ Dz.U. L 189 z 28.5.2021, s. 1.

⁽¹⁰⁾ Dz.U. C 193 z 31.5.2016, s. 17.

⁽¹¹⁾ Dz.U. C 444 z 10.12.2018, s. 1.

⁽¹²⁾ Dz.U. C 388 z 13.11.2020, s. 2.

uwzględniając komunikat Komisji z 30 września 2020 r. pt. „Plan działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2021–2027. Nowe podejście do kształcenia i szkolenia w epoce cyfrowej” (COM(2020) 624) oparty na Planie działania w dziedzinie edukacji cyfrowej na lata 2018–2020,

uwzględniając konwencję nr 111 Międzynarodowej Organizacji Pracy (MOP) z 25 czerwca 1958 r. dotyczącą dyskryminacji w zakresie zatrudnienia i wykonywania zawodu,

uwzględniając konwencję nr 142 MOP z 23 czerwca 1975 r. dotyczącą roli poradnictwa i kształcenia zawodowego w rozwoju zasobów ludzkich,

uwzględniając wniosek Komisji z 26 lutego 2020 r. dotyczący decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich (COM(2020) 70) oraz opinię Europejskiego Komitetu Ekonomiczno-Społecznego z 5 maja 2020 r., a także rezolucję ustawodawczą Parlamentu Europejskiego z 10 lipca 2020 r. w sprawie wniosku dotyczącego decyzji Rady w sprawie wytycznych dotyczących polityki zatrudnienia państw członkowskich ⁽¹³⁾,

uwzględniając komunikat Komisji z 10 marca 2020 r. pt. „Nowa strategia przemysłowa dla Europy” (COM(2020) 102),

uwzględniając komunikat Komisji z 27 maja 2020 r. pt. „Decydujący moment dla Europy: naprawa i przygotowanie na następną generację” (COM(2020) 456),

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 21 lipca 2020 r. i rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 23 lipca 2020 r. w sprawie konkluzji z nadzwyczajnego posiedzenia Rady Europejskiej w dniach 17–21 lipca 2020 r. ⁽¹⁴⁾, a także konkluzje Rady Europejskiej z dnia 10–11 grudnia 2020 r.,

uwzględniając sprawozdanie Komisji w sprawie realizacji pomocy makrofinansowej dla państw trzecich w 2019 r. (COM(2020) 296),

uwzględniając sprawozdanie roczne Europejskiego Banku Inwestycyjnego z 2018 r. w sprawie Funduszu Powierniczego na rzecz Pomocy Technicznej w ramach Partnerstwa Wschodniego,

uwzględniając wniosek Komisji z 6 lipca 2018 r. w sprawie ustanowienia programu „Cyfrowa Europa” na lata 2021–2027 (COM(2018) 434),

uwzględniając komunikat Komisji z 11 grudnia 2019 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Zielonego Ładu, a zwłaszcza nacisk położony w nim na silne partnerstwa w dziedzinie środowiska, energii i klimatu zawarte z państwami Partnerstwa Wschodniego (COM(2019) 640),

uwzględniając rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2017/1601 z dnia 26 września 2017 r. w sprawie ustanowienia Europejskiego Funduszu na rzecz Zrównoważonego Rozwoju (EFZR), gwarancji EFZR i funduszu gwarancyjnego EFZR ⁽¹⁵⁾,

uwzględniając wniosek Komisji z 28 maja 2020 r. dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady ustanawiającego Instrument na rzecz Odbudowy i Zwiększania Odporności (COM(2020) 408);

uwzględniając paryskie porozumienie klimatyczne ONZ z 12 grudnia 2015 r.,

uwzględniając komunikat Komisji do Parlamentu Europejskiego, Rady Europejskiej i Rady z 19 stycznia 2021 r. pt. „Wspólny front do walki z COVID-19”, a w szczególności apel o udostępnienie krajom Partnerstwa Wschodniego części z 2,3 mld dawek szczepionki przeciwko COVID-19 zabezpieczonych przez UE (COM(2021) 35),

uwzględniając komunikat Komisji z 10 marca 2020 r. pt. „Strategia MŚP na rzecz zrównoważonej i cyfrowej Europy” (COM(2020) 103),

uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 10 października 2019 r. w sprawie ingerencji zewnętrznej w wybory i dezinformacji w krajowych i unijnych procesach demokratycznych ⁽¹⁶⁾,

uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 19 września 2019 r. w sprawie znaczenia europejskiej pamięci historycznej dla przyszłości Europy ⁽¹⁷⁾,

⁽¹³⁾ Dz.U. C 371 z 15.9.2021, s. 134.

⁽¹⁴⁾ Dz.U. C 371 z 15.9.2021, s. 110.

⁽¹⁵⁾ Dz.U. L 249 z 27.9.2017, s. 1.

⁽¹⁶⁾ Dz.U. C 202 z 28.5.2021, s. 25.

⁽¹⁷⁾ Dz.U. C 171 z 6.5.2021, s. 25.

uwzględniając komunikat Komisji z 11 marca 2020 r. pt. „Nowy plan działania UE dotyczący gospodarki o obiegu zamkniętym na rzecz czystszej i bardziej konkurencyjnej Europy” (COM(2020) 98),

uwzględniając konkluzje Rady z dnia 12 maja 2009 r. w sprawie strategicznych ram Europejskiej współpracy w dziedzinie kształcenia i szkolenia („ET 2020”) ⁽¹⁸⁾,

uwzględniając wniosek dotyczący rozporządzenia Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia programu działań Unii w dziedzinie zdrowia na lata 2021–2027 i uchylającego rozporządzenie (UE) nr 282/2014 („Program UE dla zdrowia”) (COM(2020) 405),

uwzględniając posiedzenie ministrów spraw zagranicznych krajów Partnerstwa Europejskiego, które odbyło się 12 grudnia 2022 r. pod przewodnictwem wysokiego przedstawiciela do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa Josepa Borrella,

uwzględniając wspólny dokument roboczy służb Komisji pt. „Recovery, resilience and reform: post 2020 Eastern Partnership priorities” [Odbudowa, odporność i reforma: priorytety Partnerstwa Wschodniego po 2020 r.],

uwzględniając rezolucję Parlamentu Europejskiego z dnia 8 czerwca 2022 r. w sprawie bezpieczeństwa na obszarze Partnerstwa Wschodniego i roli wspólnej polityki bezpieczeństwa i obrony ⁽¹⁹⁾,

uwzględniając dokonaną przez Europejski Bank Inwestycyjny ocenę Funduszu Powierniczego na rzecz Pomocy Technicznej w ramach Partnerstwa Wschodniego (2010–2019),

uwzględniając wniosek dotyczący dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady zmieniającej dyrektywę 2003/87/WE ustanawiającą system handlu przydziałami emisji gazów cieplarnianych w Unii, decyzję (UE) 2015/1814 w sprawie ustanowienia i funkcjonowania rezerwy stabilności rynkowej dla unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji gazów cieplarnianych i rozporządzenie (UE) 2015/757 (przegląd unijnego systemu handlu uprawnieniami do emisji),

uwzględniając sprawozdanie specjalne Europejskiego Trybunału Obrachunkowego nr 9/2021 pt. „Dezinformacja w UE – pomimo podejmowanych wysiłków problem pozostaje nierozwiązany”,

uwzględniając zalecenie Parlamentu Europejskiego z dnia 23 listopada 2022 r. dla Rady, Komisji i wiceprzewodniczącego Komisji / wysokiego przedstawiciela Unii do spraw zagranicznych i polityki bezpieczeństwa w sprawie nowej strategii rozszerzenia UE ⁽²⁰⁾,

uwzględniając konkluzje Rady Europejskiej z dnia 24–25 marca 2022 r.,

- A. mając na uwadze, że skutki gospodarcze i inne konsekwencje pandemii COVID-19 wyraźnie odbiły się na krajach Partnerstwa Wschodniego (PW), gdyż wpłynęły na handel i przekazy pieniężne; mając na uwadze, że rządy tych państw zareagowały na pandemię, a Azerbejdżan, Armenia i Gruzja natychmiast wprowadziły szereg zakazów i restrykcji w różnych obszarach;
- B. mając na uwadze, że Unia Europejska uruchomiła ponad 2,5 mld EUR, by wesprzeć Armenię, Azerbejdżan, Białoruś, Gruzję, Republikę Mołdawii i Ukrainę w walce z COVID-19; mając na uwadze, że wsparła ona również rozprowadzanie szczepionek i same szczepienia przeciwko COVID-19 w krajach PW (40 mln EUR) oraz udostępnianie przez państwa członkowskie krajom PW szczepionek zatwierdzonych przez Europejską Agencję Leków ułatwione dzięki zastosowaniu podejścia „Drużyna Europy” i koordynacji działań przez Polskę (35 mln EUR);
- C. mając na uwadze, że wśród wszystkich krajów PW najbardziej na spowolnieniu turystyki ucierpiała Gruzja, ale dotkliwie odczuł je również Azerbejdżan;
- D. mając na uwadze, że restrykcje wprowadzone, by powstrzymać dalsze rozprzestrzenianie się wirusa, negatywnie wpłynęły na małe i średnie przedsiębiorstwa (MŚP); mając na uwadze, że w przypadku Armenii wybuch epidemii w Erywaniu sprawił, że tamtejsze MŚP ucierpiały bardziej niż w innych miejscach; mając na uwadze, że MŚP w największych miastach Azerbejdżanu i w miastach innych krajów PW donosiły o problemach związanych ze zmniejszeniem popytu, zakłóceniami w łańcuchu dostaw oraz spadkiem sprzedaży i zysków;
- E. mając na uwadze, że drastyczny spadek bezpośrednich inwestycji zagranicznych w regionie Partnerstwa Wschodniego utrudnia odbudowę tego regionu po kryzysie;

⁽¹⁸⁾ Dz.U. C 119 z 28.5.2009, s. 2.

⁽¹⁹⁾ Dz.U. C 493 z 27.12.2022, s. 70.

⁽²⁰⁾ Teksty przyjęte, P9_TA(2022)0406.

- F. mając na uwadze, że z programu wsparcia Drużyny Europy przeznaczono 100 mln EUR, aby ułatwić MŚP, osobom samozatrudnionym i innym osobom dostęp do kredytów i w rozwój ich przedsiębiorstw po kryzysie; mając na uwadze, że w ramach inicjatywy EU4Business ponad 200 mln EUR z istniejących linii kredytowych i dotacji przyznano MŚP w walutach lokalnych;
- G. mając na uwadze, że system edukacji poważnie ucierpiał podczas pandemii ze względu na gwałtowne przejście z tradycyjnych metod nauczania na edukację online;
- H. mając na uwadze, że poziom rozwoju usług cyfrowych różni się w poszczególnych krajach Partnerstwa Wschodniego i można zaobserwować rozbieżności między wskaźnikami penetracji internetu w tych krajach;
- I. mając na uwadze, że w krajach Partnerstwa Wschodniego najbardziej ucierpiał sektor usług w wyniku mniejszej penetracji internetu i słabego rozwoju handlu elektronicznego;
- J. mając na uwadze, że ogólna ocena krajów Partnerstwa Wschodniego pokazuje, że najgłębsza i najgorsza recesja gospodarcza dotknęła miasta, w szczególności miasta najgęściej zaludnione, o największej aktywności gospodarczej i te, w których odnotowano najwięcej przypadków COVID-19; miasta ucierpiały również najbardziej w wyniku braku komunikacji, większej bliskości i zakłóceń w łańcuchu dostaw;
- K. mając na uwadze, że środki przyjęte przez kraje Partnerstwa Wschodniego zostały dostosowane do środków przyjętych w całej UE w celu złagodzenia wpływu pandemii na MŚP;
- L. mając na uwadze, że środki przyjęte przez rządy w celu złagodzenia kryzysu zdrowotnego doprowadziły do całkowitego lub częściowego zamknięcia i zawieszenia działalności wielu przedsiębiorstw, co z kolei doprowadziło do wzrostu bezrobocia;
- M. mając na uwadze, że wysokie bezrobocie i niskie stopy oszczędności w regionie Partnerstwa Wschodniego mogą prowadzić do przedłużającego się pogorszenia koniunktury gospodarczej i ubóstwa;
- N. mając na uwadze, że oczekuje się, iż odbudowa gospodarek w regionie Partnerstwa Wschodniego będzie długotrwałym i złożonym procesem;
- O. mając na uwadze, że likwidacje i upadłość na dużą skalę w krajach Partnerstwa Wschodniego zostały złagodzone dzięki pożyczkom i krótkoterminowemu finansowaniu w celu wsparcia MŚP podczas pandemii COVID-19;
- P. mając na uwadze, że trudności gospodarcze spowodowane lub zaostrzone przez pandemię mogą dodatkowo zwiększyć stopę bezrobocia i stworzyć dodatkowe przeszkody dla zdolności do zatrudnienia;
- Q. mając na uwadze, że brak inwestycji w technologie cyfrowe pogłębia nierówności między przedsiębiorstwami, ludźmi i miejscami;
- R. mając na uwadze, że znaczny spadek popytu konsumpcyjnego w krajach Partnerstwa Wschodniego, w tym w ich stolicach, można postrzegać jako długoterminową konsekwencję COVID-19;
- S. mając na uwadze, że kraje Partnerstwa Wschodniego powinny kłaść silny nacisk na rolę edukacji w rozwoju społecznym i gospodarczym;
- T. mając na uwadze, że niczym niesprowokowana rosyjska wojna napastnicza miała drugoczący wpływ nie tylko na Ukrainę, ale także na cały region Partnerstwa Wschodniego, wpłynęła na wszystkie obszary życia publicznego, w tym miała nieoczekiwany wpływ na opiekę zdrowotną i dobrostan społeczny;
- U. mając na uwadze, że Unia Europejska potwierdziła swoje zaangażowanie na rzecz Partnerstwa Wschodniego i gotowość do uczynienia Partnerstwa Wschodniego bardziej elastycznym i dostosowanym do potrzeb krajów partnerskich;
1. podkreśla, że pandemia COVID-19 miała silny, negatywny wpływ na stolicy krajów Partnerstwa Wschodniego – na władze centralne i lokalne, a także na przedsiębiorstwa i społeczeństwo;
 2. zauważa, że władze musiały znaleźć alternatywy i rozwiązania, aby zminimalizować powszechne szkody gospodarcze spowodowane pandemią w stolicach Partnerstwa Wschodniego;
 3. zauważa, że COVID-19 jest jednym z głównych czynników wpływających na dynamikę migracji zarobkowej w regionie; zauważa w związku z tym, że pandemia znacznie ograniczyła mobilność ludzi, co spowodowało wzrost bezrobocia w stolicach;
 4. podkreśla, że kryzys związany z COVID-19 doprowadził do poważnej recesji gospodarczej, która odcisnęła piętno zarówno na gospodarkach, jak i społeczeństwie; zauważa jednocześnie, że stanowi to okazję do ponownego przemyślenia istniejących modeli współpracy między różnymi krajowymi i międzynarodowymi zainteresowanymi stronami;

5. podkreśla znaczenie promowania multilateralizmu, priorytetów strategicznych i realizacji kluczowych międzynarodowych zobowiązań i celów w zakresie edukacji i innowacji w stolicach, w tym celów zrównoważonego rozwoju, Agendy 2030 i porozumienia paryskiego;
6. zauważa, że technologie cyfrowe na potrzeby kształcenia i szkolenia zasadniczo zwiększą synergię między gospodarką a edukacją oraz że inwestycje w technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) instytucji edukacyjnych i szkoleniowych, zwłaszcza tych, które uczestniczą w programach UE, przyniosą efekty w stolicach;
7. podkreśla, że podejście UE musi być ukierunkowane na wspieranie reform demokratycznych i gospodarczych oraz wzmacnianie odporności instytucjonalnej i społecznej;
8. podkreśla potrzebę włączenia ICT do procesów nauczania i uczenia się oraz przeprojektowania edukacji w celu odejścia w stolicach od modelu przekazywania wiedzy na rzecz modelu współtworzenia wiedzy;
9. podkreśla, że dzięki przekwalifikowaniu nauczycieli i modernizacji systemu edukacji w celu dostosowania go do ery cyfrowej państwa mogą poprawić jakość swoich systemów edukacji;
10. zauważa, że kraje Partnerstwa Wschodniego mogą wykorzystać tę okazję do przyspieszenia swoich strategii i zwiększenia inwestycji w systemy kształcenia i szkolenia w celu zapewnienia wysokiej jakości, dostępnej i włączającej edukacji, w tym kształcenia i szkolenia zawodowego, uczenia się przez całe życie, podnoszenia i zmiany kwalifikacji;
11. opowiada się za wzmocnieniem kontaktów i wymian między krajami Partnerstwa Wschodniego poprzez wspólne projekty opracowywane na poziomie społeczeństwa obywatelskiego, w tym przez ułatwienia młodym studentom i pracującym uczestnictwa w unijnych programach edukacyjnych i szkoleniowych, takich jak Erasmus+;
12. podkreśla, jak ważne jest, by kraje Partnerstwa Wschodniego dążyły do osiągnięcia tych celów dzięki zapewnieniu lepszej infrastruktury, łączności i sprzętu cyfrowego oraz dzięki szkoleniu nauczycieli w zakresie korzystania z technologii i stosowania metod cyfrowych;
13. zauważa, że kraje Partnerstwa Wschodniego mogą zwiększyć mobilność poprzez edukację i uczenie się, aby wspierać nabywanie kluczowych kompetencji i doświadczeń, które mają kluczowe znaczenie dla aktywnego uczestnictwa w rynku pracy i ogólnie w społeczeństwie;
14. podkreśla, że reformy edukacyjne powinny być starannie promowane poprzez wdrażanie kluczowych programów, takich jak Erasmus+, Kreatywna Europa i „Horyzont Europa”, a połączone doświadczenia zgromadzone w stolicach byłyby korzystne dla rozwoju regionów peryferyjnych;
15. przypomina, że ukierunkowane zachęty finansowe i modułowe możliwości uczenia się mogą zachęcać do udziału w szkoleniach w krajach Partnerstwa Wschodniego, aby zwiększyć ich wysiłki na rzecz pomocy nisko wykwalifikowanym dorosłym w uzyskaniu minimalnego poziomu umiejętności czytania i pisanie, umiejętności rozumowania matematycznego i umiejętności cyfrowych;
16. podkreśla potrzebę wspierania ośrodków doskonałości akademickiej i badawczej w regionie poprzez zacieśnianie współpracy akademickiej i edukacyjnej między krajami Partnerstwa Wschodniego przy jednoczesnym zmniejszaniu obciążeń administracyjnych;
17. podkreśla, że aby zapobiec szkodliwemu wpływowi na wzrost gospodarczy i rozwój powodowanemu przez młodsze i lepiej wykształcone segmenty siły roboczej opuszczające swoje kraje pochodzenia, kraje Partnerstwa Wschodniego powinny przeanalizować, w jaki sposób zarządzać międzynarodową mobilnością pracowników o wysokich umiejętnościach i kwalifikacjach oraz dzielić się najlepszymi praktykami;
18. podkreśla potrzebę korzystania w miarę możliwości z istniejących kursów internetowego uczenia się na odległość, zachęcania przedsiębiorstw zajmujących się technologiami edukacyjnymi do zwiększenia dostępności ich zasobów, zróżnicowania sposobów nauczania w zależności od wieku i zdolności oraz zachęcania nauczycieli do współpracy;
19. podkreśla, że aby wpłynąć na zwiększenie liczby specjalistów w dziedzinie technologii cyfrowych, kraje Partnerstwa Wschodniego powinny wzmocnić nauczanie podstawowych umiejętności i kompetencji cyfrowych od najmłodszych lat oraz opracować atrakcyjne programy nauczania w szkolnictwie wyższym, a jednocześnie poprawić perspektywy zatrudnienia młodszego pokolenia;
20. zauważa, że należy zwrócić szczególną uwagę na zapewnienie równego dostępu dzieciom mieszkającym na obszarach oddalonych i w związku z tym doświadczającym wykluczenia;

21. podkreśla, że aby promować w miejscu pracy kulturę równości płci i pomóc w zwalczaniu wszelkich form dyskryminacji, w tym stereotypów związanych z płcią, kraje Partnerstwa Wschodniego muszą zlikwidować różnice w traktowaniu kobiet i mężczyzn i promować w szkołach nauczanie w większym stopniu uwzględniające aspekt płci;
22. podkreśla potrzebę zwrócenia dodatkowej uwagi na dzieci z niepełnosprawnościami dzięki zapewnieniu dostępności e-edukacji i zasobów edukacyjnych w internecie;
23. podkreśla, że podmioty społeczeństwa obywatelskiego, stowarzyszenia pracodawców, partnerzy społeczni, instytucje akademickie, ośrodki szkoleniowe i agencje zatrudnienia muszą zidentyfikować i zlikwidować luki między potrzebami rynków pracy krajów Partnerstwa Wschodniego a kwalifikacjami akademickimi i umiejętnościami zawodowymi oferowanymi przez ich systemy kształcenia i szkolenia;
24. zwraca uwagę na potrzebę wyposażenia młodych ludzi w narzędzia i wiedzę umożliwiające im angażowanie się w aktywizm obywatelski, odgrywanie aktywnej roli w społeczeństwie i budowanie lepszej przyszłości dla siebie;
25. podkreśla potrzebę zwiększenia pomocy dla obywateli Ukrainy, którzy obecnie cierpią z powodu nieuzasadnionej i niczym niesprowokowanej rosyjskiej napaści wojskowej na Ukrainę; zauważa, że według Biura Wysokiego Komisarza Narodów Zjednoczonych ds. Uchodźców w okresie od lutego do 20 grudnia 2022 r. ponad 16,6 mln uchodźców uciekło z Ukrainy do innych krajów; zauważa również, że według Prokuratury Generalnej Ukrainy w okresie od początku wojny do 24 grudnia 2022 r. zginęło 450 dzieci, a 867 zostało rannych; zauważa, że nie uwzględnione są tu dane z obszarów, w których prowadzone są aktywne działania wojenne; zauważa ponadto, że do 23 grudnia 2022 r. 2 619 instytucji edukacyjnych w Ukrainie zostało uszkodzonych w wyniku bombardowań i ostrzałów, a 406 takich instytucji zostało całkowicie zniszczonych;
26. przypomina o potrzebie silnego zaangażowania przedsiębiorstw i instytucji szkolnictwa wyższego w dostosowywanie programów nauczania i zapewnianie staży poprzez ścisłą współpracę między organizatorami kształcenia i szkolenia a sektorem biznesu;
27. podkreśla potrzebę prowadzenia polityki drugiej szansy dla przedsiębiorstw znajdujących się w trudnej sytuacji poprzez ustanowienie krótkiego okresu umorzenia długów, co wyeliminowałoby dyskryminujące przepisy wobec podmiotów ponownie rozpoczynających działalność, a także poprzez stworzenie specjalnych wytycznych i kursów szkoleniowych;
28. podkreśla, że modernizacja systemów kształcenia i szkolenia w krajach Partnerstwa Wschodniego bez wątpienia może przynieść wymierne korzyści ich obywatelom;
29. podkreśla znaczenie stałego wsparcia finansowego z programów i funduszy UE z naciskiem na rozwój nowoczesnej infrastruktury w celu przygotowania krajów Partnerstwa Wschodniego do przyszłego członkostwa w Unii Europejskiej;
30. podkreśla ważną rolę, jaką UE może odegrać we wspieraniu wysiłków krajów Partnerstwa Wschodniego; pochwała Szkołę Europejską Partnerstwa Wschodniego w Tbilisi (Gruzja) jako ważny symbol wpływu UE w regionie; jest to wyjątkowa okazja dla uczniów z sześciu krajów Partnerstwa Wschodniego do osiągnięcia osobistego, społecznego i zawodowego sukcesu w oparciu o wspólne podstawowe wartości europejskie;
31. podkreśla, że społeczeństwo obywatelskie powinno nadal koncentrować się na ukierunkowanych środkach wspierających lokalne społeczeństwo obywatelskie w jego fundamentalnej roli monitorowania działań rządów, w szczególności ich polityki odbudowy po pandemii COVID-19;
32. podkreśla, że stolicy krajów Partnerstwa Wschodniego mogą usunąć przeszkody w uczeniu się oraz promować innowacyjne i włączające kształcenie i szkolenie dla wszystkich, co pozwoli urzeczywistnić europejski obszar szkolnictwa wyższego;
33. podkreśla potrzebę zmniejszenia obciążeń administracyjnych poprzez przyspieszenie wdrażania inicjatyw w zakresie administracji elektronicznej, przy jednoczesnym zapewnieniu obywatelom możliwości dostępu do wszystkich niezbędnych usług publicznych;
34. zwraca uwagę na potrzebę stworzenia młodym ludziom warunków do studiowania, szkolenia, pracy i angażowania się w życie społeczne i wzywa UE do dalszego zwiększenia wsparcia w tym zakresie;
35. podkreśla potrzebę inwestycji w celu wzmocnienia konkurencyjności i integracji z łańcuchami wartości UE;

36. zwraca uwagę na tworzenie inicjatyw w zakresie edukacji kulturalnej i demokratycznej w celu zwiększenia mobilności i kontaktów międzyludzkich oraz osiągnięcia silniejszego społeczeństwa dzięki zrównoważonemu rozwojowi społecznemu i gospodarczemu;
 37. podkreśla znaczenie poprawy zdolności w zakresie prognozowania działań dezinformacyjnych związanych z COVID-19 i reagowania na nie, a także zajęcia się odpornością społeczną na zagrożenia związane z propagandą, fałszywymi informacjami i mową nienawiści, bez ograniczania wolności słowa mediów;
 38. podkreśla znaczenie tworzenia większej liczby miejsc pracy wysokiej jakości dla młodych ludzi, co jest szczególnie trudne ze względu na strukturalne czynniki napędzające zmiany, takie jak innowacje technologiczne i globalizacja, w celu uniknięcia społeczno-gospodarczych skutków „drenażu mózgów” w krajach Partnerstwa Wschodniego;
 39. zauważa, że podczas pandemii COVID-19 systemy opieki zdrowotnej we wszystkich krajach Partnerstwa Wschodniego szybko stały się przeciążone, dlatego aby zapewnić lepszą gotowość, decydenci polityczni powinni zwiększyć wzajemność i finansowanie publicznej opieki zdrowotnej;
 40. zauważa, że pandemia COVID-19 przyspieszyła transformację cyfrową oraz że kraje Partnerstwa Wschodniego powinny ponownie przemyśleć kwestie trwałości i skuteczności obecnych modeli edukacji;
 41. podkreśla, że kraje Partnerstwa Wschodniego powinny współpracować w zakresie wymiany doświadczeń w zakresie polityki odbudowy po pandemii w celu wzmocnienia gotowości i wzajemności na wypadek podobnych wyzwań w przyszłości;
 42. podkreśla potrzebę jasnych ram dla zatrudnienia, aby stymulować dwojaką transformację, zapewnić odbudowę po społeczno-gospodarczych skutkach pandemii COVID-19, wzmocnić zrównoważoną konkurencyjność w stolicach, zapewnić godne miejsca pracy i równe szanse oraz zwiększyć stabilność i dobrobyt w regionie;
 43. podkreśla potrzebę wzmocnienia strategicznych inwestycji na rzecz zrównoważonego, ekologicznego wzrostu gospodarki o obiegu zamkniętym, przy jednoczesnej poprawie bezpieczeństwa żywnościowego w regionie Partnerstwa Wschodniego;
 44. podkreśla znaczenie pobudzania rozwoju gospodarczego za pomocą środków takich lepsza łączność i rozwój regionalny, handel wewnątrzregionalny, rolnictwo i rozwój obszarów wiejskich, z silnym naciskiem politycznym na ochronę środowiska, aby wzmocnić odporność na zmianę klimatu, przyspieszyć przejście na niskoemisyjną gospodarkę o obiegu zamkniętym i rozwijać gospodarkę cyfrową;
 45. zwraca uwagę na znaczenie zwiększenia wiedzy i zdolności technicznych w celu wprowadzenia krajowych ram monitorowania, raportowania i weryfikacji emisji zgodnie z nowymi wzmocnionymi ramami przejrzystości na mocy porozumienia paryskiego;
 46. z zadowoleniem przyjmuje plan gospodarczo-inwestycyjny Partnerstwa Wschodniego, który ma uruchomić 2,3 mld EUR z budżetu UE w formie dotacji, instrumentów łączonych i gwarancji w celu wsparcia odbudowy po pandemii oraz zrównoważonej transformacji gospodarek krajów Partnerstwa Wschodniego, aby uczynić je bardziej odpornymi i zintegrowanymi; zauważa, że plan mógłby przynieść do 17 mld EUR w inwestycjach publicznych i prywatnych;
 47. wzywa wszystkie zainteresowane strony w UE i krajach Partnerstwa Wschodniego do wzmocnienia wysiłków na rzecz wdrożenia szeroko zakrojonych inicjatyw przewodnich, w tym projektów mających na celu rozwój łączności na Morzu Czarnym, takich jak podwodny kabel przesyłowy energii elektrycznej w Morzu Czarnym i przewody światłowodowe oraz bezpośrednie usługi promowe i dowozowe między Gruzją a państwami członkowskimi UE (Rumunia i Bułgaria), co skróciłoby okres tranzytu i obrotu oraz zwiększyło dostępność tych regionów;
 48. przypomina, że Unia Europejska nadal będzie wspierać te kraje Partnerstwa Wschodniego, które chcą budować swoją odporność i stabilność w regionie, i zapewniać im różne rodzaje współpracy i zaangażowania, w tym za pomocą środków cybernetycznych, hybrydowych i innych środków pozarządowych.
-